

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRETA MIFSUD**

Seduta tat-12 ta' April, 2010

Talba Numru. 189/2007

**Seasus Ltd.
vs
Francesco Fenech Ltd.**

It-Tribunal,

Ra l-avviz tas-socjeta' attrici li qed titlob li s-socjeta' konvenuta tigi kkundannata minn dan it-Tribunal thallasha is-somma ta' disa' mija u sitta u erbghin lira Maltin u hamsa u erbghin centezmu (Lm946.45), u cioe' illum ekwivalenti ghal elfejn, mitejn u erba' ewro u erbgha u sittin centezmi (€2,204.64), kif jirrizulta mill-*istatement of accounts*, li jirrapprezentaw ammonti dovuti mis-socjeta' konvenuta lis-socjeta' attrici in konnessjoni ma' servizzi rezi mill-istess socjeta' attrici lis-socjeta' konvenuta.

Ra r-risposta tas-socjeta' konvenuta li eccepjet preliminarjament li l-azzjoni attrici hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2148(a) u/jew Artikolu 2149 (a) tal-Kodici Civili.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi preliminarjament in-numru ta' registrazzjoni tas-socjeta' konvenuta m'huwix dak indikat.

Illi l-pretensjoni attrici hija infondata fil-fatt u fid-dritt u dan billi s-servizzi li kellhom jigu pprestati mis-socjeta' attrici ma twettqux, jew inkella x-xoghol ma sarx skont is-sengha u l-arti hekk kif tirrikjedi l-ligi.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri hekk kif premessi mil-ligi.

B'sentenza preliminari ta' dan it-Tribunal, datata 2 ta' April, 2008 (Avviz. Nru. 189/07), it-Tribunal cahad l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta li kienet tirrigwarda l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni ai termini tal-Artikoli 2148 (a) u 2149 (a).

Ra r-risposta ulterjuri tas-socjeta' konvenuta fejn rressqet eccezzjoni ulterjuri, fis-sens li l-azzjoni attrici hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2149 (C) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ghal liema eccezzjoni huma m'ghandhomx il-htiega tal-permess preventiv ta' dan it-Tribunal ghaliex tali difiza tista' titqajjem f'kull stadju skont il-ligi.

Ra s-sentenza preliminari moghtija minn dan it-Tribunal datata 12 ta' Dicembru, 2008.

Ra x-xhieda ta' Kenneth Bone, in rapprezentanza tas-socjeta' attrici, li jghid li ghal habta tal-Milied tas-sena 2002 kien iltaqa' ma' Tony Fenech, wiehed mid-diretturi tas-socjeta' konvenuta li kienet interessata li taghmel uzu mis-servizzi taghom.

Kien qablu fuq il-*quotation* u s-socjeta' attrici kienet bdiet ix-xogholijiet taghha. Kienet tikkomunika mas-segretarja tas-socjeta' konvenuta biex tghidilha dwar l-izviluppi li kienu qed isehhu fix-xoghol u kien ghal habta tas-sajf tas-sena 2003 li kienet lestiet ix-xogholijiet.

Ighid li kien ircieva xi ilmenti minghand Anthony Fenech, jew xi rapprezentant tieghu, li l-*website* ma kienx wiehed soddisfacenti u effettiv u kien ghalhekk li kien ghamel xi

Kopja Informali ta' Sentenza

tibdiliet u wara li lesta l-*website* ma kienx ircieva lmenti ohra.

Kien ipprova jikkomunika ma' Fenech, jew xi rapprezentant tieghu, jekk kienx hemm xi problema bix-xoghol jew jekk kienux soddisfatti, izda ma kienx ha soddisfazzjon.

Dwar l-*e-mail* tat-3 ta' Frar, 2003, ix-xhud jinnota li din kienet *e-mail* li kienet intbaghtet lil Joseph Sultana fejn kienu qed jitolbu li jieqaf is-servizz. Dak iz-zmien Sultana kien *shareholder* mieghu fis-socjeta' attrici, izda ma kellux x'jaqsam ma' *websites* u ma kien qallu xejn dwar *e-mail* li kien allegatament ircieva minghand is-socjeta' konvenuta li kienet qed titlobhom li jieqfu mix-xoghol li kienu gew inkarigati li jaghmlu. Hu kien ircieva *e-mail* minghand Romina Sullivan, impjegata ma' Fenech wara, u cioe' 19 ta' Frar, u 27 ta' Frar, 2003 fejn Fenech kien qed jitlob xi *specifications* u ghamel xi talbiet ohra u dawn kienu saru. Pero' ma kienx jaf jekk kienux soddisfatti jew le, izda kien dam jigri wara Fenech sabiex jithallas, izda baqa' ma hax risposta u ma thallasx.

Jammetti li kien hemm okkazzjoni fejn xtara xi oggetti minghand is-socjeta' konvenuta u wara li hareg ic-cekk, kien ghamel *stop payment* ghaliex hass li din kienet haga gustifikabbli stante li s-socjeta' attrici kienet ghadha ma hallsitux.

Gara wkoll li jumejn wara kien ircieva ittra legali minghand l-avukat tas-socjeta' konvenuta ghal hlas.

Kienu baghtu l-*invoices* lis-socjeta' konvenuta, izda din baqghet ma hallsitx u qatt ma kienet tat lis-socjeta' attrici spjegazzjoni ghalfejn ma rieditx thallas.

Ix-xhud ighid li kien ittenta jikkomunika mas-socjeta' konvenuta sabiex jara ghalfejn ma kienux hallsu, u qatt ma kienu tawh raguni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Jikkonferma li kien hemm nies li kienu baghtu *e-mails* lis-socjeta' konvenuta tramite l-*website*, u dan sabiex jigi kkonfermat li kien qed jigi uzat.

Ra x-xhieda ta' Anthony Fenech, bhala direttur tas-socjeta' konvenuta. Huwa xehed li kien wara li xtara diversi *computers* minghand certu Sultana, li kien shab ma' Kenneth Bone, li kien inkariga lil Bone sabiex jiddisinjalu l-*website* tas-socjeta' konvenuta.

Kien wieghdu li sa Dicembru, 2002 dan il-*website* kellu jkun lest.

Minkejja li kienu tkellmu diversi drabi, ix-xoghol qatt ma tlesta.

Kien jitlob lill-impjegati sabiex itellghulu l-*website* fuq il-*computer*, izda qatt ma kienet titla' u minflok kienet titla' informazzjoni ohra fuq is-socjeta' konvenuta.

Ighid ukoll li peress li kienu ghaddew xahrejn minn Dicembru, 2002, u l-*website* kien ghadu ma jiffunzjonax, kien talab lill-impjegat tieghu sabiex jinforma lil Bone, permezz ta' *e-mail* li s-socjeta' konvenuta ma kellhiex pjacir aktar bis-servizzi tas-socjeta' attrici. Il-ftehim kien li kull darba terza persuna kienet idahhal l-isem tas-socjeta' konvenuta fuq l-*internet*, kien jitla' l-ewwel is-sit ufficjali tas-socjeta' konvenuta, izda dan ma kienx qed jigri.

Kien ilmenta ma' Bone dwar dan, izda kien baqa' jwieghdu li xi darba jew ohra dan kien ser jigri.

Ix-xhud jametti li huwa ma jifhimx fil-*computers* u fil-fatt Bone kien jikkomunika ma' Romina Sullivan, li dak iz-zmien kienet segretarja mas-socjeta' konvenuta.

Wara dan l-*e-mail*, Bone kien cempel sabiex jinghata zmien sabiex ilesti x-xogholijiet, izda Fenech insista li ma riedx jaccetta s-servizzi tas-socjeta' attrici aktar u li kien hallas li kellu jhallas lil Sultana, shab Bone. Lil Bone ma kienx hallsu ghaliex ma kienx ghamel ix-xoghol.

Fl-1 ta' Marzu, 2006 il-*partner* ta' Bone, Marcelle Mercieca, kienet ordnat *table top* minghandhom ghal prezz ta' seba' mitt lira Malti (Lm700), u cioe' ekwivalenti ghal elf, sitt mija u tletin ewro u sitta u hamsin centezmi (€1,630.56) u kienu tawhom *discount*, u l-ewwel kienet hallset depozitu ta' mitejn u ghaxar liri Maltin (Lm210), u cioe' ekwivalenti ghal erba' mija u disgha u tmenin ewro u sbatax-il centezmi (€489.17), u wara li saret il-konsenja fl-20 ta' April, 2006 kien sar l-pagament tal-bilanc fl-ammont ta' erba' mija u sitta u tletin lira Maltin (Lm436), u cioe' ekwivalenti ghal elf u hmistax-il ewro u wiehed u sittin centezmi (€1,015.61) mahrug minn Kenneth Bone.

Kien ikkomunika ma' Bone personalment, peress li dan iccekk ma kienx issarraff u dan ta' l-ahhar kien qallu li kien waqqaf il-pagament ghas-saldu tal-ammont li kien ghadu dovut lejn is-socjeta' attrici u li tieghu kienet ghadha ma thallsitx.

Wara intervent legali, Bone kien hallas u sussegwentement kien fetah il-proceduri odjerni.

Ikkunsidra

Is-socjeta' attrici qed titlob il-hlas ghas-servizzi li provdjet lis-socjeta' konvenuta, u cioe' disinn ta' *website* ghas-socjeta' Francesco Fenech Limited.

Jidher li ma hemmx kontestazzjoni li originarjament kien hemm ftehim li x-xoghol kellu jkun lest sa' Dicembru, 2002, izda jirrizulta li dan ma sehnx. In sostenn ta' dan hemm l-*e-mail* li esebixxa Anthony Fenech tat-3 ta' Frar, 2003 li kien baghat lil Joseph Sultana fejn kien inkarigah jwaqqaf ix-xoghol ghal dan il-*website*, peress li kien ghadha z-zmien minn meta originarjament kellu jkun lest ix-xoghol.

Apparti din ir-raguni, Fenech jispjega li ma hassux kuntent u soddisfatt bix-xoghol tas-socjeta' attrici ghaliex kull meta wiehed kien idahhal l-isem tas-socjeta' konvenuta fil-kompjuter, precisament fuq is-*search system* tal-*internet*, ma kienitx titla' l-*website* tas-socjeta' konvenuta bhala l-

ewwel informazzjoni fuq il-kompjuter u, ghalkemm ma kienx jaf kif juza' kompjuter, kien hass li la darba kienu gibdilu l-attenzjoni li l-*website* ma kienx qed jiffunzjona sew, ma kellux alternattiva li jzomm *in vigore* l-ftehim li kellu mas-socjeta' attrici.

Ghal dan kollu, Kenneth Bone, in rapprezentanza tas-socjeta' attrici, jispjega li kien hemm xi zmien meta kien hemm xi talbiet u kien ghamel it-tibdillet hekk kif mitluba. Kien hemm prova ta' dan mill-*e-mails* li kienu jintbaghtu bejnu u Romina Sullivan, segretarja ta' Anthony Fenech. Jidher li l-trattivi ghat-tibdillet kienu jsiru bejn dawn iz-zewg (2) persuni u dan huwa fatt ikkonfermat minn Fenech stess.

Jekk is-socjeta' konvenuta kienet qed tinsisti li ma kellhiex thallas ghaliex ma kienx inghata servizz skond is-sengha u l-arti, kien fl-obbligu taghha li tikkonferma dan permezz ta' impjegat jew persuna li ttentat tutilizza l-*website* u kellha xi problemi, izda l-unika prova li gabet hija l-*e-mail* li kien baghat Fenech lil Joe Sultana.

Romina Sullivan li kellha parti importanti fil-finalizzazzjoni tas-sit, ma tressqitx bhala xhud. Pero', fuq dak li innota Bone, fix-xhieda tieghu, jirrisulta li minkejja li Fenech kien talab lil Sultana li jwaqqaf ix-xoghol ghas-sit, u dan kien fit-3 ta' Frar, 2003, dakinhar stess, aktar kmieni kienu ntbaghtu diversi *e-mails* bejn Bone u Sullivan fejn hemm indikazzjoni li Fenech kien qed jaghmel pressjoni ghaliex ried li dan il-*website* jibda jiffunzjona mhux mill-aktar fis, izda dakinhar stess. Hafna mill-*e-mails* ntbaghtu filghodu u l-ahhar *e-mail* li gie esebit u li ntbghat bejn Fenech u Sultana kienet filghaxija.

Il-fatti jkomplu jikkomplicaw ruhhom, meta gie indikat lit-Tribunal li bejn id-19 ta' Frar, 2003 u 27 ta' Frar, 2003, kien hemm aktar *e-mails* bejn Bone u Sullivan, fejn din kienu qed jitolbu xi tibdillet fil-*website* u hemm identifikati x'kienu. Hemm indikat ukoll li wara dawn it-tibdillet ma kienx jidher li kien hemm aktar xoghol sabiex finalment dan is-sit ikun komplut u seta' jiffunzjona.

Kopja Informali ta' Sentenza

Hemm verzonijiet kontrastanti, dwar il-fatti. Jekk verament Fenech kienx waqqaf ix-xoghol, kif minn naha l-ohra xi gimghat wara, Sullivan, li hija s-segretarja tal-istess Fenech, u ghalhekk prezumibilment kienet tagixxi fuq l-istruzzjonijiet tieghu, kienet ghada in kuntatt ma' Bone dwar tibdiliet fis-sit.

Ghandu jittiehed in konsiderazzjoni li l-*e-mail* li baghat Fenech, intbghat lil Sultana li dak iz-zmien kien *shareholder* ma' Bone fis-socjeta' attrici u skont Bone, qatt ma kien gie infurmat bl-intenzjoni ta' Fenech.

Hemm verzonijiet kontrastanti, pero' peress li qedghin fil-kamp civili, dan it-Tribunal jrid jasal ghall-konkluzzjonijiet tieghu a bazi ta' probabilita'. Bone jikkonferma li ma thallasx pero' lanqas qatt ma nghata soddisfazzjon ta' x'kienu l-problemi jew l-ilmenti tas-socjeta' konvenuta, tant hu hekk, li anke meta Fenech kien iddecieda li jwaqqaf l-inkarigu li kien ta lis-socjeta' attrici, semplicement ghaliex ma kienitx lestiet fil-hin, jidher li kien biddel fhemtu sa ffit gimghat wara.

Inolte hemm ukoll il-fatt li s-socjeta' konvenuta ma pproduciex l-ebda xhud sabiex jsostni li x-xoghol ma sarx skont is-sengha u l-arti. Ma pproduciex lil Sultana, li mill-provi rrizulta li ma kienx ghadu shab ma' Bone u lanqas lil Romina Sullivan, is-segretarja tieghu li kienet tiehu hsieb il-komunikazzjoni ma' Kenneth Bone. Sullivan u Sultana, zgur kienu jkunu xhieda lampanti u kienu jghinu biex jiccaraw l-fatti.

Ghalhekk, il-verzjoni tas-socjeta' attrici tidher li hija dik l-aktar probabbli, u cioe' li s-socjeta' konvenuta inizzjalment xtaqet twaqqaf ix-xoghol li kienet inkarigat lis-socjeta' attrici biex taghmel, izda sussegwentement baqghet taghmel xi tibdiliet, bil-presuppost li ma waqqfitx is-servizz u mbaghad ghal xi raguni jew ohra ma hallsitx.

Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talbiet attrici u jordna lis-socjeta' konvenuta thallas is-somma ta' disa' mija u sitta u erbghin lira Maltin u hamsa u erbghin centezmu (Lm946.45), u cioe' illum ekwivalenti

Kopja Informali ta' Sentenza

ghal elfejn, mitejn u erba' ewro u erbgha u sittin centezmi (€2,204.64). BI-ispejjes u l-imghax legali.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----